303 వ అధ్యాయం

بَابُ النَّهْيِ عَنْ إِتْيَانِ الْكُهَّانِ وَالْمُنَجِّمِينَ وَالْعَرَّافِ، وَأَصْحَابِ الرَّمْلِ، وَالطَّوَارِقِ بِالْحَصَى بالشَّعِيرِ وَنَحْوِ ذٰلِكَ

సోదె చెప్పేవారి వద్దకు, జ్యోతిష్కుల వద్దకు.... పక్షుల్ని ఎగురవేసి శకునాలు చూసే వారి వద్దకు పోవటం పట్ల వారింపు

١٦٧٠ - عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا قَالَتْ: سَأَلَ رَسُولَ اللهِ ﷺ أُنَاسٌ عَنِ الْكُهَّانِ، فَقَالَ: «لَيْسُوا بِشَيْءٍ» فَقَالُوا: يَارَسُولَ اللهِ! إِنَّهُمْ يُحَدِّثُونَا أَحْيَاناً بِشَيْءٍ، فَيَكُونُ حَقًّا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «تِلْكَ الْكَلِمَةُ مِنَ الْحَقِّ يَخْطَفُهَا الْجِنِّيُّ. فَيَقُرُّهَا فِي أُذُنِ وَلِيِّهِ، فَيَخْلِطُونَ مَعَهَا مِائَةَ كَذْبَةٍ» مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

1670. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి.అన్హా) కథనం: కొంతమంది దైవప్రవక్త (సల్లం)ను జోతిష్యుల దగ్గరికి వెళ్ళటం గురించి అడిగారు. అందు కాయన అదంతా భ్రమ అని చెప్పారు. వారు మళ్ళీ "కాని దైవప్రవక్తా! వారు చెప్పేది ఒక్కోసారి నిజంగా జరుగు తుంది?" అని సందేహపడ్డారు. అప్పు డాయన ఇలా వివరించారు: ఆ నిజమైన మాటను జిన్నులు (దైవ దూతల దగ్గర్నుంచి) ఎత్తుకెళ్ళిపోయి తమ స్నేహితుని చెవిలో వేస్తాయి. అతను దానికి వంద అబద్ధాలు కలిపి చెబుతాడు. (బుఖారీ-ముస్లిం)

وفي رِوَايَةٍ لِلْبُخَارِيِّ عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا أَنَّها سَمِعَتْ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ: «إِنَّ المَلَائكَةَ تَنْزِلُ فِي العَنَانِ - وهو السَّحَابُ - فَتَذْكُرُ الأَمْرَ قُضِيَ فِي السَّمَاءِ، فَيَسْتَرِقُ الشَّيْطَانُ السَّمْعَ، فَيَسْمَعُهُ، فَيُوحِيهِ إِلَى الْكُهَّانِ، فَيَكْذِبُونَ مَعَهَا مِائَةَ كَذْبَةٍ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ». قولُهُ: «فَيَقُرُّهَا» هو بفتح الياءِ، وضم القاف والراءِ، أي: يُلْقِيهَا. «وَالْعَنَانُ» بفتح العين.

బుఖారీలోని వేరొక ఉల్లేఖనంలో దైవ ప్రవక్త(సల్లం) ఈ విధంగా చెబు తుండగా తాను విన్నట్లు ఆయిషా (రజి.అన్హా) తెలియజేశారు: దైవ దూతలు(దైవాజ్ఞల్ని తీసుకొని) మేఘాల మీదికి దిగి ఆకాశంలో జరిగిన

నిర్ణయాల గురించి చెప్పుకుంటారు. షైతాన్ దొంగచాటుగా ఆ మాటలు విని జ్యోతిష్యులకు చేరవేస్తాడు. వారు వాటికి వంద అబద్ధాలు కల్పించి చెబుతారు.

(సహీహ్ బుఖారీలోని సృష్టి ఆరంభ ప్రకరణం - సహీహ్ ముస్లింలోని సలామ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

జ్యోతిష్కులు తమ వద్ద భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన జ్ఞానం ఉందని నమ్మబలుకుతుంటారు. అరబీలో ఇలాంటి వారిని 'కాహిన్' 'మునజ్జిమ్', 'అర్రాఫ్' అనే పేర్లతో పిలుస్తారు. వీరందరూ ఒకే కోవకు చెందినవాళ్ళు. కాహిన్ అనేవాడు జిన్నుల నుంచి ఏదయినా విషయం తెలుసుకొని దాన్ని ప్రజల్లో ప్రచారం చేస్తాడు. అది నిజం కూడా కావచ్చు, అబద్ధం కూడా కావచ్చు. షైతాన్ లేక జిన్ను ఆ మాటను ఆకాశాల్లోకి వెళ్ళి విని వస్తాడన్న మాట. అయితే దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) ప్రభవనం తర్వాత జిన్నులకు, షైతానులకు ఆకాశంలోకి వెళ్ళి మాటలు వినేందుకు అవకాశం లేకుండా పోయింది. ప్రస్తుత పరిస్థితుల స్వరూప స్వభావాలను బట్టి ఊహలు, అంచనాల ఆధారంగా కూడా ఇటువంటి వారిలో కొంత మంది భవిష్యత్తు గురించి నిర్ణయాలు చేయటానికి సాహసిస్తుంటారు. వారి నిర్ణయాలు నిజం కావచ్చు లేదా అబద్ధాలుగా కూడా తేలవచ్చు. వర్తమాన పరిస్థితులను అధ్యయనం చేసి భవిష్యత్తు గురించి నిర్ణయాలు చేయటం తప్పు అని మేమనటంలేదు. పైగా వర్తమానాన్ని బాగా అధ్యయనం చేసి భవిష్యత్తు వైపు ఆచితూచి అడుగేయటం ప్రగతీ వికాసాలకు చిహ్నం. దీనికి భిన్నంగా తమ మాటలకు జ్యోతిష్యమనే పేరుపెట్టి తమకు భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన విషయాలు తెలుసని డప్పు వాయించుకుంటూ తిరగటం మాత్రం ముమ్మాటికీ తప్పే! తన అనుయాయులు ఇటువంటి కల్లబొల్లి విషయాల వెంటపడి తమ విలువైన సమయాన్ని వృధా చేసుకోవటాన్ని ఇస్లాం ధర్మం ఎంత మాత్రం సహించదు.

1671. హజ్రత్ సఫియ్యా బిన్తె ఉబైద్ ఒకానొక దైవప్రవక్త (సల్లం) సతీమణి నుంచి చేసిన కథనం ప్రకారం ఆయన (స) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: ఒక వ్యక్తి జోతిష్యుని దగ్గరికి వెళ్ళి అతన్ని ఏదయినా అడిగి అతను చెప్పేదాన్ని

١٦٧١ - وَعَنْ صَفِيَّةَ بِنْتِ عُبَيْدٍ، عَنْ بَعْضِ أَزْوَاجِ النَّبِيِّ ﷺ وَرَضِيَ اللهُ عَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: «مَنْ أَتَى عَرَّافاً فَسَأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ، فَصَدَّقَهُ، لَمْ تُقْبَلْ لَهُ صَلاةٌ

أَرْبَعِينَ يَوْماً» رَواهُ مُسْلِم.

నిజమని భావిస్తే నలభై రోజుల వరకు అతని నమాజ్ ఆమోదించబడదు.

(ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని సలామ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

భవిష్యత్తులో జరగబోయే సంఘటనల గురించి తెలుసుకోవటానికి, జాతకం చెప్పించుకోవటానికి జోతిష్యుల దగ్గరికి వెళ్ళటం, వారుచెప్పే మాటలు నిజమని నమ్మటం ఎంత పెద్ద పాపమో ఈ హదీసు ద్వారా బోధపడుతోంది. దానివల్ల నలభై రోజుల నమాజులు వృధా అయిపోతాయని హెచ్చరించటం జరిగింది. కొందరు దొంగతనాలు జరిగినప్పుడు దొంగను కనుక్కోవటం, వివాహాదివేడుకల ముహూర్తాల నిర్ణయం కోసం, వ్యాపారలావాదేవీల అనుకూల ప్రతికూల పరిస్థితులు తెలుసుకోవటం కోసం జోతిష్యుల దగ్గరికి వెళ్తారు. అలా వెళ్ళటం హరామ్ (నిషిద్ధం). అగోచర విషయాల జ్ఞానం దేవునికి తప్ప మరెవరికీ లేదన్న విషయం ప్రజలు తెలుసుకోవాలి.

١٦٧٢ - وعنْ قَبِيصَةَ بنِ المُخَارِقِ رَضِيَ اللهُ عَنهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ يَقُولُ: «العِيَافَةُ، وَالطِّيَرَةُ، والطَّرْقُ، مِنَ الجِبْتِ». رَوَاهُ أَبو دَاود بإسنادٍ حَسَنٍ، وَقَالَ: الطَّرْقُ، هُوَ الزَّجْرُ، أَيْ: زَجْرُ الطَّيْرِ، وَهُوَ أَنْ يَتَيَمَّنَ أَوْ يَتَشَاءَمَ بطَيَرَانِهِ، فَإِنْ طَارَ إِلَى جِهَةِ الْيَمِينِ، تَيَمَّنَ، وَإِنْ طَارَ إِلى جِهَةِ الْيَسَارِ تَشَاءَمَ. قَالَ أَبو داود: وَ«الْعِيَافَةُ»: الخَطُّ. قَالَ الجَوْهَرِيُّ في «الصِّحاحِ»: الجِبْتُ كَلِمَةٌ تَقَعُ عَلى الصَّنَمِ وَالْكَاهِنِ وَالسَّاحِرِ وَنَحْوِ ذلكَ.

1672. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచిస్తుండగా తాను విన్నానని హజ్రత్ ఖబీసా బిన్ ముఖారిఖ్ (రజి) తెలియజేశారు: ఇయాఫా, తియరా, తురుఖ్ (ఈ మూడూ) షైతాన్ పనులు.

అబూదావూద్ ఈ హదీసును ప్రామాణికమైన ఆధారాలతో వెలికితీసి ఇలా అన్నారు: తురుఖ్ అంటే పక్షిని ఎగిరించి అది కుడివైపు ఎగురుతుందో లేక ఎడమవైపు ఎగురుతుందోనని గమనించటం. కుడివైపు ఎగిరితే దాన్ని మంచి శకునంగా, ఎడమవైపు ఎగిరితే దుశ్శకునంగా భావించటం. ఇయాఫా అంటే గీతలు గీయటం. ఇమామ్ జౌహరీ గారు సిహాహ్ (అనే నిఘంటు

(గ్రంథం)లో జిబ్‌తున్ అనే పదం విగ్రహం, జోతిష్యుడు, ఇంద్రజాలికుడు ఇంకా ఇలాంటి ఇతర మనుషుల కొరకు కూడా ఉపయోగించబడు తుందని పేర్కొన్నారు.

(సుననె అబూదావూద్‌లోని తిబ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఇయాఫా అంటే గీతలు గీయటమని పైన చెప్పటం జరిగింది. దీని పద్ధతి ఎలాగుంటుందంటే జోతిష్యుడు ఎవరైనా తన దగ్గరికి వచ్చి ఏదయినా అడిగితే అతను మెత్తటి నేల మీద లెక్కపెట్టకుండా తొందరతొందరగా గీతలు గీస్తూ పోతాడు. ఆ తర్వాత రెండు రెండు గీతల చొప్పున చెరిపేస్తాడు. ఆఖరికి రెండు గీతలు మిగిలితే పని పూర్తవుతుందని ఒక గీత మిగిలితే పనిపూర్తి కాదని చెబుతాడు. కొందరు దీనికి ఇంకా ఎన్నో రూపాలు చెబుతారు. ఏది ఏమయినప్పటికీ ఇది కూడా అజ్ఞానపు జోతిష్యంలో ఒకరకం. ఇతర జోతిష్య రకాలతోపాటు దీన్ని కూడా వారించటం జరిగింది. మనిషికి కలిగే లాభనష్టాల్లో, కష్టసుఖాల్లో జోతిష్య ప్రభావం ఏమాత్రం ఉండదు. ఇవన్నీ కొన్ని ఊహలు, అంచనాలు మాత్రమే. వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకోవటం మూర్ఖత్వం. కాని శోచనీయమైన విషయం ఏమిటంటే ముస్లింలలో విద్యాగంథం లేని అవివేకులు చాలా మంది ఈ రోజుల్లో కూడా ఇలాంటి పైశాచిక పోకడలకు పాల్పడు తున్నారు.

١٦٧٣ ـ وَعَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ ﷺ: «مَنِ اقْتَبَسَ عِلْماً مِنَ النُّجومِ، اقْتَبَسَ شُعْبَةً مِنَ السِّحْرِ زَادَ مَا زَادَ» رَوَاهُ أَبو دَاود بإسناد صحيح.

1673. హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ విధంగా ప్రవచించారు: నక్షత్ర విద్య నేర్చుకున్నవాడు చేతబడి విద్య నేర్చుకున్నట్లే. ఆ విధంగా అతను ఎంత నక్షత్ర విద్య నేర్చుకుంటే అంత చేతబడి విద్య నేర్చుకున్నట్లవుతుంది. (అబూదావూద్ దీనిని దృఢమైన ఆధారాలతో వెలికి తీశారు)

(సుననె అబూదావూద్‌లోని తిబ్ ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసులో నక్షత్ర విద్యను చేతబడి విద్యలో భాగంగా పేర్కొనటం జరిగింది. ఇస్లాం

ప్రకారం చేతబడి విద్య నేర్చుకోవటం కుఫ్ర్ (దైవతిరస్కారపు) సరిహద్దులకు గొనిపోతుంది. దీనిద్వారా ఇస్లాం దృష్టిలో నక్షత్ర విద్య ఎంత ప్రమాదకరమైనదో, దానిని నేర్చుకోవటం ఎంత పెద్ద పాపమో అర్థమవుతోంది. నక్షత్ర లేక జోతిష్య శాస్త్ర ఆధారంగా గ్రహగమనాలను అనుసరించి భవిష్యత్తులో జరగబోయే సంఘటనలను గురించి చెప్పటం జరుగుతుంది. కాని ఖగోళశాస్త్ర ఆధారంగా సూర్యోదయం, సూర్యాస్తమయం, చంద్రోదయం మొదలగు విషయాల వేళలను నిర్ణయించటం జరుగుతుంది. కనుక జోతిష్య శాస్త్రం వేరు ఖగోళశాస్త్రం వేరు. ఖగోళశాస్త్రం అనుభవాల మీద, వాస్తవాల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. కనుక ఈ విద్య నేర్చుకోవటం ధర్మసమ్మతమే.

١٦٧٤ - وَعَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ الحَكَمِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللهِ! إِنِّي حَدِيثُ عَهْدٍ بِجاهِلِيَّةٍ، وَقَدْ جاءَ اللهُ تَعَالى بالإِسْلامِ، وَإِنَّ مِنَّا رِجالاً يَأْتُونَ الكُهَّانَ؟ قَالَ: «فَلا تَأْتِهِمْ» قُلْتُ: وَمِنَّا رِجالٌ يَتَطَيَّرُونَ؟ قَالَ: «ذَلِكَ شَيْءٌ يَجِدُونَه في صُدُورِهِمْ، فَلا يَصُدُّهُمْ» قُلْتُ: وَمِنَّا رِجالٌ يَخُطُّونَ؟ قَالَ: «كَانَ نَبِيٌّ مِنَ الأَنْبِيَاءِ يَخُطُّ، فَمَنْ وَافَقَ خَطَّهُ، فَذَاكَ» رواه مسلم.

1674. హజ్రత్ ముఆవియా బిన్ హకమ్ (రజి) కథనం: నేను దైవప్రవక్త (సల్లం)ను అడిగాను, "దైవప్రవక్తా! నేను నిన్నమొన్నటివరకూ అజ్ఞాన జీవితమే గడిపాను. ఇప్పుడే దేవుడు మా దగ్గరికి ఇస్లాం ధర్మం తీసుకు వచ్చాడు. (అజ్ఞాన కాలంలో) మాలో కొంతమంది జ్యోతిషుల్ని సంప్రదించే వారు. (అలా సంప్రతించటం ధర్మ సమ్మతమేనా)?" అని. అందుకాయన "నువ్వు జ్యోతిషుల దగ్గరికి వెళ్లకు" అని ఉపదేశించారు. "మరి మాలో కొందరు దుశ్శకునాలు కూడా చూస్తారు?" (సందేహపడుతూ) అడిగాను నేను. అందుకాయన "అవన్నీ మనసుకు నచ్చజెప్పుకునే మాటలే. నిజానికి అవేవీ ప్రజల పనుల్ని పాడు చేయవు" అని చెప్పారు. నేను మళ్లీ "మాలో కొందరు గీతలు కూడా గీస్తారు?" అని అడిగాను. దానికాయన "ప్రవక్తల్లో ఒకాయన గీతలు గీసేవారు. ఆయనలా గీతలు గీటయం సమం సజమే" అని చెప్పారు. (ముస్లిం)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ఇంతకు ముందు హితబోధలో మధ్యేమార్గం అన్న అధ్యాయంలో కూడా వచ్చింది. ఇందులో పేర్కొనబడిన గీతలు గీసే పద్ధతి ఇంతకు ముందు వచ్చిన గీతలు గీసే పద్ధతి లాంటిది కాదు. ఇది ఒకానొక దైవ ప్రవక్తకు దేవుడు ప్రసాదించిన ఒక ప్రత్యేకమైన విద్య. దేవుడు అవతరింపజేసే వహీ ప్రకారం ఆయన గీతలు గీచి వాస్తవాలు తెలియజేసేవారు. అలా తెలియజేయటం సరైనదే, కాని ఇప్పుడు ఎవరి దగ్గరా దానికి సంబంధించిన జ్ఞానం లేదు. కనుక ఇప్పుడు దాన్ని ప్రయోగించటానికి కూడా వీలు లేకుండా పోయింది. ఆ విద్యకు సంబంధించిన విధివిధానాలు తెలియనిదే ఎవరూ దాన్ని ప్రయోగించలేరు. ఆ జ్ఞానం ఆ ప్రవక్తతోనే అంతరించి పోయింది. పోతే అసలు ఆ ప్రవక్త ఎవరు? అన్న విషయంలోనే భేదాభి ప్రాయముంది. కొందరు దానియాల్ ప్రవక్త అంటే, మరికొందరు ఇద్రీస్ ప్రవక్త అని అభిప్రాయపడుతున్నారు.

1675. హజ్రత్ అబూ మస్‌ఊద్ బద్రీ (రజి) కథనం: దైవప్రవక్త (సల్లం) కుక్క ధర నుంచి, వ్యభిచారం చేసే స్త్రీ సంపాదన నుంచి, జ్యోతిషుని మాధుర్యం నుంచి వారించారు. (బుఖారీ-ముస్లిం)

١٦٧٥ - وَعَنْ أَبِي مَسْعُودٍ الْبَدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ ﷺ نَهى عَنْ ثَمَنِ الْكَلْبِ، وَمَهْرِ الْبَغِيِّ، وَحُلْوَانِ الْكَاهِنِ. متفقٌ عليه.

(సహీహ్ బుఖారీ-సహీహ్ ముస్లింలోని లావాదేవీల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

కుక్క ధర నుంచి వారించబడిందంటే కుక్కను అమ్మటం, కొనటం నిషేధించబడిందని భావం. కుక్క నిలువెల్లా అశుద్ధ జంతువు కనుక అత్యధిక మంది పండితుల అభిప్రాయం ప్రకారం ఏ రకమైన కుక్కనయినా అమ్మటం కొనటం, దాని ద్వారా వచ్చే ధరను తీసుకోవటం నిషిద్ధం. వేటకుక్కలు, కాపాలాకాసే కుక్కలు మొదలగు అన్ని కుక్కల లావాదేవీలనూ వారు నిషిద్ధంగానే భావిస్తారు. కొందరు పండితులు మాత్రం ధర్మసమ్మతమైన కుక్కలు ఉదా: వేట కుక్కలు, కాపలా కాయటానికి ఉపయోగించే కుక్కలు, మొదలగువాటి లావాదేవీలు, వాటి ద్వారా వచ్చే సంపాదన ధర్మసమ్మతమేనని భావిస్తున్నారు. ఆధారాల దృష్ట్యా అత్యధికమంది పండితుల అభిప్రాయమే సరైనది. హదీసులో అసలు కుక్క ధరే ధర్మసమ్మతం కాదని చెప్పటం జరిగింది.

వ్యభిచారిణి పడుపువృత్తి ద్వారా సంపాదించే ధనమంతా అధర్మ సంపాదనగానే పరిగణించబడుతుంది. ఇది హరామ్ అనే విషయంలో పండితులందరూ ఏకీభవిస్తున్నారు. అలాగే మూర్ఖజనానికి జాతకం, జ్యోతిషం చెప్పి డబ్బు దండుకునే జ్యోతిషుల సంపాదన కూడా అధర్మ సంపాదనగానే పరిగణించబడుతుంది. వారి సంపాదన అధర్మం అయినప్పుడు ప్రజలు వారి సేవలకు డబ్బు ఇవ్వటం కూడా అధర్మమే అవుతుంది.